

A Tanács 2010. november 19-i következtetései a *Mozgásban az ifjúság kezdeményezéséről* – a fiatalok előtt álló kihívásokra vonatkozó integrált megközelítéséről

(2010/C 326/05)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

TEKINTETTEL:

1. az Európa 2020 stratégiára, amely a következő évtized során teljesítendő, ambiciózus célokat tűz ki az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés érdekében, különös hangsúlyt helyezve a végzettségi szintek javítására, a foglalkoztatottsági ráták növelésére és a társadalmi befogadás előmozdítására irányuló intézkedések szükségességére, és amely stratégia kifejezetten az oktatásra vonatkozó kiemelt uniós célt határoz meg ⁽¹⁾, továbbá egyéb, a foglalkoztatásra ⁽²⁾, a társadalmi befogadásra ⁽³⁾, valamint a kutatásra és az innovációra ⁽⁴⁾ vonatkozó célokat is megállapít;
2. az oktatás és képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszeréről (Oktatás és képzés 2020) szóló tanácsi következtetésekre ⁽⁵⁾, amelyek továbbra is az együttműködés alapját képezik, és amelyek kiegészítik az Európa 2020 stratégiát annak a kulcsfontosságú hozzájárulásnak a hangsúlyozásával, amelynek révén az oktatásnak és a képzésnek elő kell segítenie, hogy Európa meg tudjon felelni mindazon társadalmi-gazdasági, demográfiai, környezeti-velandmi és technológiai kihívásoknak, amelyekkel napjainkban szembesül; e következtetések négy stratégiai célt állapítanak meg ⁽⁶⁾, amelyek a fenntartható gazdasági jólétnek és foglalkoztathatóságnak, valamint valamennyi polgár egyéni, társadalmi és szakmai kiteljesedésének biztosítására irányulnak;
3. az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretéről szóló, 2009. november 27-i tanácsi állásfoglalásra ⁽⁷⁾, amely elismeri, hogy a fiatal nők és férfiak társadalmi befogadásának és szakmai integrációjának előmozdítása elengedhetetlen a növekedést és foglalkoztatást célzó európai stratégiában foglalt célok elérése szempontjából, és egyidejűleg az egyéni kiteljesedést, a társadalmi kohéziót és az aktív polgári szerepvállalást is elősegíti. Létfontosságú, hogy minden fiatal nő és férfi a lehető legnagyobb mértékben aknázhassa ki a benne rejlő lehetőségeket. Az állásfoglalás ezért az ifjúsági területre koncentrálna

specifikus kezdeményezéseket, azaz kifejezetten a fiatalokat célzó politikákat és intézkedéseket sürget olyan területeken, mint például a nem formális tanulás, a részvétel és az önkéntes tevékenységek, az ifjúsági munka, a mobilitás és az információ, a társadalmi befogadás, a kultúra és az egészségügy. Ezenkívül az ifjúság szélesebb körű figyelembevételére irányuló – vagyis az ifjúsággal kapcsolatos szakpolitikák és más vonatkozó szakpolitikai területek közötti, ágazatokon átívelő megközelítés alkalmazását lehetővé tevő – kezdeményezéseket sürget;

4. az Európa 2020 stratégia keretében a tagállamoknak és az Európai Uniónak az intelligens és inkluzív növekedést célzó – azaz a tudáson és az innováción alapuló, és a lehető legnagyobb mértékű részvételt lehetővé tevő – reformokat kell végrehajtaniuk. E reformoknak az oktatás és a képzés minőségének javítására, a kutatás erősítésére, valamint az innováció és a tudásátadás előmozdítására kell irányulniuk az EU egészében. A reformoknak ösztönözniük kell a vállalkozó szellemet, elő kell segíteniük, hogy a kreatív ötletekből olyan innovatív termékek, szolgáltatások és eljárások szülessenek, amelyek eredményeként megvalósul a növekedés, minőség és fenntartható munkahelyek jönnek létre, területi, gazdasági és társadalmi kohézió alakul ki, valamint amelyek hatékonyabban és eredményesebben kezelik az európai és a világszintű társadalmi kihívásokat;

ÜDVÖZLI:

a Bizottság *Mozgásban az ifjúság: Kezdeményezés a fiatalokban rejlő potenciál felszabadítására az Európai Unióban megvalósítandó intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés érdekében* című közleményére ⁽⁸⁾, amely a fiatalokat helyezi az uniós keretprogram középpontjába;

EGYÜTTAL VÁRAKOZÁSSAL TEKINT:

a kezdeményezésben foglalt javaslatok megvizsgálása elé; a kezdeményezésben a Bizottság uniós és tagállami szintű, nagy jelentőségű új intézkedésekre, valamint meglévő intézkedések megerősítésére tesz javaslatot annak érdekében, hogy segítse a fiatalokat az őket érintő számos társadalmi-gazdasági kihívásnak való megfelelésben, valamint abban, hogy sikeresek legyenek a tudásalapú társadalomban;

ELISMERI, HOGY:

1. Bár Európa jóléte nagymértékben függ az európai fiataloktól, az önmagukban rejlő lehetőségek megvalósítása – és ezáltal a társadalom gazdagítása – tekintetében túl sok fiatal továbbra is jelentős nehézségekkel néz szembe: túl sokan vannak, akik végzettség megszerzése nélkül vagy hiányos képzettséggel hagyják el az iskolát, nem jutnak biztos foglalkoztatási lehetőségekhez, és ezáltal a társadalmi kirekesztődés veszélyével szembesülnek, ami pedig magas költségeket eredményez mind az egyén, mind a társadalom egésze számára. E helyzet orvoslásához az oktatás és képzés, az ifjúságpolitika, a

⁽¹⁾ A cél kettős: a korai iskolaelhagyás arányának 10 % alá csökkentése és a 30–34 éves korúak között a felsőfokú vagy azzal egyenértékű végzettséggel rendelkezők arányának legalább 40 %-ra való növelése.

⁽²⁾ A 20–64 éves nők és férfiak foglalkoztatási rátájának 75 %-ra való növelése, többek között a fiatalok, az idősebb munkavállalók és az alacsony képzettségű munkavállalók nagyobb mértékű foglalkoztatása, valamint a legális migránsok fokozottabb integrációja révén.

⁽³⁾ Legalább 20 millió ember kiemelése a szegénység és a társadalmi kirekesztődés veszélyével fenyegető helyzetből.

⁽⁴⁾ A kutatás és fejlesztés feltételeinek javítása, különösen azt célozva, hogy e területen a köz- és a magánszféra beruházásainak együttes mértéke a GDP 3 %-a legyen.

⁽⁵⁾ HL C 119., 2009.5.28., 2. o.

⁽⁶⁾ 1. célkitűzés: az egész életen át tartó tanulás és a mobilitás megvalósítása; 2. célkitűzés: az oktatás és a képzés minőségének és hatékonyságának javítása; 3. célkitűzés: a méltányosság, a társadalmi kohézió és az aktív polgári szerepvállalás előmozdítása; 4. célkitűzés: az innováció és a kreativitás – a vállalkozó készségeket is beleértve – fejlesztése az oktatás és a képzés minden szintjén.

⁽⁷⁾ HL C 311., 2009.12.19., 1. o.

⁽⁸⁾ 13726/10.

foglalkoztatás- és szociálpolitikák integráltabb, több ágazatra kiterjedő megközelítésére van szükség, amely a meglévő erősségekre épít, és amelynek keretében hatékony új intézkedéseket dolgoznak ki;

2. Számos tagállamban továbbra is kihívást jelent az egész életen át tartó tanulást célzó nemzeti stratégiák és eszközök végrehajtása, amelyek kulcsfontosságúak ahhoz, hogy nemcsak a fiatalok, de életpályájuk során a felnőttek is új ismereteket, készségeket és kompetenciákat sajátíthassanak el, valamint fenntarthatassák és fejleszthessék a meglévőket. Szükség van különösen rugalmasabb tanulási utakra, amelyek lehetővé teszik, hogy a nők és férfiak életük különböző szakaszaiban szabadon mozoghassanak a különböző oktatási és képzési rendszerek, valamint a formális, nem formális és informális tanulási környezetek között, és amely tanulási utak a nem hagyományos tanulást választók számára is vonzóak lehetnek;
3. Az elkövetkező évek során egyre több álláshelyen válik majd szükségessé a magas szintű végzettség ⁽¹⁾, ugyanakkor az EU jelenleg versenytársainál alacsonyabb százalékos arányban rendelkezik felsőfokú vagy azzal egyenértékű végzettségűekkel ⁽²⁾, és alacsonyabb a kutatók aránya is. Ezen túlmenően a tudásháromszög előmozdítása érdekében tudáspartnerségek, valamint az oktatás és képzés, a kutatás és az üzleti élet világa közötti erősebb kapcsolatok révén fokozni kell Európa innovatív kapacitását. Ez eszközül fog szolgálni annak biztosításához is, hogy az alacsony végzettséget igénylő foglalkoztatásban részt vevők jobban tudjanak alkalmazkodni a változó munkaerő-piaci követelményekhez.
4. A személyes és a társadalmi-gazdasági célkitűzések megvalósításán kívül a tanulmányi mobilitás hasznos eszköze lehet a foglalkoztathatóság erősítésének, valamint a szakmai, a pedagógiai, a nyelvi, az interperszonális és az interkulturális kompetenciák elsajátításának vagy tökéletesítésének is. Hozzájárulhat továbbá az oktatási intézmények színvonalának javításához és a köztük megvalósuló együttműködés fejlesztéséhez. Bár az uniós programok és szakpolitikai eszközök jelentős hozzájárulást nyújtottak ezen a területen, a tanulmányi mobilitás tekintetében továbbra is jelentős a kihasználatlan potenciál, és többnyire az számít kivételnek, ha élnek vele. Az iskolarendszerű oktatásban rendelkezésre álló tanulmányi mobilitási lehetőségek kihasználását aktívan támogatni kell az olyan csoportok körében, mint a fiatal felnőtt tanulók, a tanárok, az oktatók és az egyéb oktatási személyzet. Lehetővé kell tenni, hogy a nem formális és az informális tanulási környezetben tanuló fiatal felnőttek is igénybe vehessék ezeket a lehetőségeket. Ezenkívül szükség van a tanulmányi mobilitás újabb, innovatív formáinak feltérképezésére, ideértve a virtuális mobilitást is, és ki kell szélesíteni az azokhoz való hozzáférés lehetőségeit, különös figyelmet fordítva a hátrányos helyzetű csoportokra és a nemek közötti egyenlőségre;

EZÉRT EGYETÉRT ABBAN, HOGY:

1. A Mozgásban az ifjúság kezdeményezés céljainak megvalósítása során az Európai Bizottságnak és a tagállamoknak együtt

⁽¹⁾ A magas szintű végzettséget igénylő állások aránya a 2010-es 29 %-ról 2020-ra 35 %-ra fog emelkedni (a Cedefop becslései szerint).

⁽²⁾ A felsőfokú vagy azzal egyenértékű végzettséggel rendelkezők aránya az EU-ban 2009-ben 32,3 % volt (Eurostat).

kell működniük az Európa 2020 stratégia átfogó keretrendszerén belül, ugyanakkor biztosítaniuk kell az összhangot a meglévő intézkedésekkel, különösen az oktatás és képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszer (Oktatás és képzés 2020), az európai foglalkoztatási stratégia és az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított kerete alapján már megtett intézkedésekkel. Az intézkedések végrehajtásának, valamint a nyomon követési és jelentéstételi eljárásoknak egyaránt ezeken a kereteken belül kell megtörténniük, a vonatkozó általános elvekkel és átfogó célkitűzésekkel összhangban. Az intézkedéseket szorosan össze kell hangolni, és valamennyi szinten az érdekelt felek bevonásával és velük együttműködve – többek között strukturált párbeszéd révén – kell végrehajtani;

2. Az Európa 2020 integrált iránymutatás ⁽³⁾ keretrendszer biztosít a – többségükben tagállami felelősségi körbe tartozó – szakpolitikai intézkedések koordinálásához. A megfelelő nyomon követés, a társaktól való tanulás és az Európai Tanács üléséhez kapcsolódó anyagok előkészítése révén az Oktatási, Ifjúsági, Kulturális és Sportügyi Tanácsnak (EYCS Tanács) kulcsszerepet kell játszania a Mozgásban az ifjúság kezdeményezés és a tágabb Európa 2020 stratégia végrehajtásában – az oktatás és képzés területén meghatározott kiemelt uniós cél elérésének konkrét feladatát is ideértve;
3. Annak érdekében, hogy segítsük a fiatalokat az őket érintő számos társadalmi-gazdasági kihívásnak való megfelelésben, további erőfeszítésekre van szükség. Ugyanakkor, a költségvetési megszorítások idején az ilyen erőfeszítéseknek a szakpolitikai célkitűzések és a beruházások optimalizálására és ésszerűsítésére kell összpontosulniuk, és azokat szorosabban össze kell kapcsolni az Európa 2020 stratégia céljaival és Oktatás és képzés 2020 stratégiai keretrendszer prioritásaival.
4. Noha hatályuk meghaladja azt, a meglévő uniós programok – mint például az egész életen át tartó tanulás programja, az Erasmus Mundus és a Cselekvő ifjúság program – nyilvánvalóan jelentős mértékben hozzájárulhatnak a Mozgásban az ifjúság kezdeményezés céljainak eléréséhez csakúgy, mint általában az Európa 2020 stratégia megvalósításához. Mind e programok tág hatályát, mind a kezdeményezéshez való hozzájárulásukat el kell ismerni a programok következő generációjának kidolgozásakor;
5. Aktívan ösztönözni kell a nagyobb mértékű mobilitást, ideértve a harmadik országokkal és a tagjelölt országokkal a megfelelő programok és eszközök felhasználásával megvalósuló mobilitást is. Fontos, hogy a tanulmányi mobilitás minőségi dimenzióval is bírjon, és annak alapját az oktatási és képzési intézmények közötti, jól szervezett együttműködés képezze. A mobilitás minőségének javítása és sokszínűségének növelése érdekében meg kell vizsgálni, hogy az együttműködés egyéb létező formái milyen lehetőségeket kínálnak. Ugyanakkor önmagában a mobilitás nem tekinthető célnak, hanem sokkal inkább az ismeretek, a készségek

⁽³⁾ Javaslat – A Tanács határozata a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról: Az Európa 2020 integrált iránymutatás II. része.

és a kompetenciák elsajátításának javítását, valamint a személyes és társadalmi kihívásoknak való megfelelést elősegítő eszközként kell kezelni;

EGYETÉRT TOVÁBBÁ AZZAL, HOGY:

Az itt felvázolt kihívások kezeléséhez olyan intézkedésekre van szükség mind a tagállamokon belül, mind európai szinten, amelyek – a szubszidiaritás elvének teljes tiszteletben tartása mellett – hozzájárulnak majd az Európa 2020 stratégia tágabb célkitűzéseinek és kiemelt céljainak, valamint kapcsolódó kiemelt kezdeményezéseinek a megvalósításához.

A Mozgásban az ifjúság kiemelt kezdeményezés keretében az alábbi intézkedések mérlegelendők:

Különös tekintettel az oktatás és képzés területére:

- az egész életen át tartó tanulás integrált stratégiai maradéktalan végrehajtásának előmozdítása.
- azon kulcskompetenciák elsajátítása, amelyekre minden egyénnek, különösen a hátrányos helyzetűeknek szükségük van ahhoz, hogy a tudásalapú társadalomban sikeresek lehessenek.
- a felsőfokú vagy azzal egyenértékű oktatásban való részvétel növelése.
- az oktatás vonzóbbá tétele és minőségének javítása minden szinten, különös tekintettel a felsőoktatásra, valamint a szakoktatásra és -képzésre.
- a tanulmányi mobilitás azon előnyeinek az ismertebbé tétele, amelyek az ismeretek, a készségek és a tapasztalatok bővítésével kapcsolatosak.

Különös tekintettel az ifjúság területére:

- az ifjúsággal kapcsolatos szakpolitikák és más vonatkozó szakpolitikai területek közötti, ágazatokon átívelő megközelítés előmozdítása.
- a mobilitás minőségének javítása és az abban részt vevők számának növelése minden fiatal tekintetében, különös tekintettel a kevesebb lehetőséggel rendelkezőkre, a nem formális és informális tanulási környezetekben tanulókra.
- a nem formális és informális tanulási eredmények támogatása és elismerésük javítása annak érdekében, hogy a fiatal felnőttek könnyebben hozzáférhessenek az iskolarendszerű oktatáshoz és képzéshez, és könnyebben beléphessenek a munkaerőpiacra.

— a fiatalok részvételének ösztönzése a demokratikus életben.

Különös tekintettel a foglalkoztatás területére:

- Az oktatás- és képzéspolitikáknak, az ifjúsági és a foglalkoztatáspolitikáknak jól koordinált módon le kell fedniük azon egymást követő lépések mindegyikét, melyet a fiataloknak meg kell tenniük az oktatásból a munka világába való átmenet során. A foglalkoztatáspolitikáknak hozzá kell járulniuk az ifjúsági munkanélküliség csökkenéséhez és a fiatalok foglalkoztatási kilátásainak a javulásához, amivel döntő mértékben hozzájárulnának a foglalkoztatást és növekedést célzó Európa 2020 stratégiában meghatározott 75 %-os foglalkoztatási célkitűzés eléréséhez.

ENNEK MEGFELELŐEN FELKÉRI A TAGÁLLAMOKAT ÉS A BIZOTTSÁGOT, HOGY SAJÁT HATÁSKÖRÜKÖN BELÜL:

hajtsák végre maradéktalanul azokat a meglévő intézkedéseket, és dolgozzanak ki olyan jövőbeli szakpolitikai kezdeményezéseket, melyek célja az Európa 2020 stratégia tágabb összefüggésében a Mozgásban az ifjúság kezdeményezés átfogó célkitűzéseinek elérése, valamint a kifejezetten az oktatásra és a képzésre vonatkozó kiemelt uniós cél teljesítése;

Ennek során a tagállamok és a Bizottság:

1. gondoskodjanak arról, hogy minden vonatkozó szakpolitikai terület – különösen az oktatás, az ifjúságpolitika, a szociálpolitika, a foglalkoztatáspolitiká, valamint a kutatási és az innovációs politika – működjön szorosan együtt a közös célok feltérképezése érdekében;
2. biztosítsák, hogy az EYCS Tanács és a Tanács egyéb vonatkozó formációi maradéktalanul vegyék ki részüket az Európa 2020 stratégia végrehajtásából, mindenekelőtt azzal, hogy rendszeresen jelentést tesznek az Európai Tanácsnak a kiemelt uniós célok elérése terén tett előrelépésről;
3. biztosítsák a meglévő uniós programok és költségvetések teljes körű és hatékony felhasználását, és ésszerűsítsék azt, többek között azáltal, hogy összekapcsolják azokat nemzeti és regionális forrásokkal, valamint az európai strukturális és kohéziós alapok igénybevételének, és az Európai Beruházási Bank bevonásának mérlegelésével;
4. törekedjenek az egyéb és esetleg új finanszírozási forrásokban rejlő lehetőségek lehető legteljesebb kihasználására a tanulmányi és a foglalkozási mobilitás elősegítése érdekében;
5. tekintsék át, hogy e következtetések milyen hatással járnak az uniós programok következő generációjára és az EU következő pénzügyi keretére nézve.